S In Christo Jesu Immanuele nostro, qui sedens ad dextram et patris nobiscum est usque ad consummationem seculi, dominus in medio iudicorum. Venerande vir, amice carissime, accepi, quas 8 Augusti superioris mihi cum Bremen ad me dedisti, et partim tenui Gratulatoria, partim contineham gravedas de turbis vestris in Ecclesia vestra motis, et ex multis vestris piam mihi cum erga Ecclesiam, tum erga singulos vestros affectionem, confirmatus in iudicio, quod semper de te habui ex re nunquam concepta, et tibi demandata pietate fuit provincia, qui nunc preest. Et ago ipse tibi Deo gratias, quod ex diuturna intentatione aliquam tandem veniam nobis aperuit, ubi respirare nonnihil et infirmis Deo et proximo, tradanda venimus, iterum possimus. Dico Eiusque, laboris nostri non irritos fore in Deo, etsi non desunt difficultates, quibus vicissim hic exercemur cum ipsis verroris Hispanicos, tum propter quandam seculi huius stagnum, id est securus et nullicium indicium mentibus de rebus nunquam serio cogitatis aut intellectis, et affirmatio indicis sycophantarum clamoribus. Interim successus progressu nihilominus obluctantur et contrarietas veritatis cursus contra mendacia, bonum impetum, et successibus incrementis propter lucis et veritatis cognitionis vires acquirit tum apud eos, qui initio accessimus restituimus. Domini hic opus est non hominum, per cuius affirmationem ardentes Deum vivum invocamus, oppugnatos insidijs et conatibus adversariorum huic veluti Adamantem nunquam, quam non perdunt aut avertunt sese veritatis hostes, illisque vandem cum gloria et exitio capitis, quo nitantur in lapidem Angularem, firmatum fundamentum Ecclesiae. Quam vero dolere Communionis vestrae futurum, ex minis Consistorij et disputationibus inportunis hac Pasche tempore, quae operabatur minimum, cum tanto infirmorum scandalo, turbarij fervibus? Hortatus sum pro fraterna affectione, quae complexus aliquot in annos fui biennium, amanter et serio in ante biennium, cum Francofurti me appellarent exulem, quiescere et parcere Ecclesiae minandis ac notandis contra eos, de quorum ipsorum pio et Orthodoxo cultu bonis gaudet, cum tum obscurum esset, quae sententia Dei et Christi sitam in Hostiis et similibus improbaret et quodnam cum intelligam et explicarem alij fratres, quos scias vestri sentire. Mirum disputationem esse Scholasticam, quae ab egimus publica Ecclesiae scandalo, praesertim ab homine privato, et oportere esse multa disputationum, et gravitatem nominis disciplinae fuisse Dei Pastoris. Subitei et sorcasmus, quibus insultantibus aliquam adversarij ex veritatis, studia nova haec nostra Christi. Quod si accidit alterum quo gravissima, magis doleo, quae sunt in est quaestio, et multa in scripto gravat, qui explicationes fabs et allegatas et cum rebus quantum nostro quae Pastoris exaginat, cum Luthero, et de Lutheri officium quaesivit, et gloria sui asserting Deo, sed de modo principatus quoque. Quod si tuo satisfecit tractatio tui illius in Dresdensi scripto, oppositum minus Pluij, nostro quod vinci et satisfecerit. Sed Venustinum aliquando intentia exarsit et fidem, tanta, et studiis, scholasticorum nostrum offrisset, et quae nunquam Pastoris nostri et fuit tanta gloriatione pugnat. Egremur saepe exilij mei tempore multum nolari meis vitij, cum ea tantum tractantur, et affirmatio esse nomen nostri. At allegata Pauli Pastoris, et eadem Pliniana in Finibus Galliae Theologorum exo, vinculi Solus in Christi iuvamij Verba Angelij Marsus in hac vita nominat nostra.

Caeterum quae ad vos scriptum is, quae initio tibi in ante quae generalia, ipso Cognosces. Subsidia quae nos praeter hyemem, si quae occasionem ipsius praeunculi hic ad in vicinia monstratur esse Dei. Sed quae est veritatis angustia et gloriam nostras, nihil audit, quae mihi ipsi habui potuisse gaudia. Tota vi biennio, quae hic desiderium Pastoris et ego, vix vera cum hoc altera ministri facta est in parochiis nostris nunquam, quae ipsa religiosa mutatione fuerunt, aegrotantes minutum in explicationibus, ipso tibi in ante ignorabis fuisse ingenuis gaudia sunt.

Reuerendo viro, doctrina
et pietate praestanti, Dno
M. Marco Meningo, eccle-
siae Bremensis Pastori et
Inspectori fidelissimo,
amico et fratri suo
in Christo dilecto.

accepi a Domino filio m: Daniele Ben
mori 14 [illegible]
Bremen.

Fid: [illegible]